

Budú sa chovať ovce a kozy v EÚ aj naďalej?

Dvakrát za rok sa Európska komisia zameriava na zhodnotenie situácie v chove oviec a kôz v Európe, ale aj vo svete. Obidva druhy zvierat poskytujú nielen mlieko, mäso, vlnu či ďalšie produkty, ale sú dôležitou súčasťou obhospodarovania trvalých trávnych porastov, rovnako udržiavajú zamestnanosť vo vidieckych oblastiach.

Počet oviec a kôz

Stavy oviec a kôz nie sú stabilné v EÚ a ani v jednotlivých členských krajinách. Medziročne bol nárast oviec zaznamenaný v niektorých krajinách, a to najmä v Lotyšsku, Litve, Rakúsku, Chorvátsku, Rumunsku, Veľkej Británii, Portugalsku, Írsku, Francúzsku, ale aj na Malte. Opačný vývoj počtu oviec bol v roku 2016 (pri porovnaní s rokom 2015) v Grécku, Nemecku, Švédsku, ale aj na Slovensku.

U kôz došlo k zmene v Portugalsku, Grécku, Holandsku, naopak zvýšenie počtu jatočných kôz bol zaznamenaný v Španielsku, Francúzsku, Taliansku, či Belgicku. Pokles počtu jatočných kôz, a teda aj produkciu kozieho mäsa pokračuje od roku 2014, čo je však najviac spôsobené poklesom počtu kôz v Grécku, ktoré je najväčším producentom kozieho mäsa v EÚ.

A aký je výhľad na najbližšie obdobie? Predpokladá sa, že pokles oviec v Európskej únii bude asi o 1,1 %, pričom dôjde k poklesu stavov najmä vo Veľkej Británii, Španielsku, Francúzsku a Taliansku. Naopak sa počíta s nárastom počtu oviec v Bulharsku či Poľsku.

Ceny

Nákupné ceny neboli stabilné ani v sektore oviec a ani v sektore kôz. Napríklad ceny ťažkých jatočných jahniat klesali, najväčší pokles bol v roku 2016 (v porovnaní s rokom 2015) zaznamenaný vo Francúzsku, Írsku a Veľkej Británii.

Ceny ľahkých jatočných jahniat výrazne klesli počas Vianoc 2016, najmä v Španielsku z dôvodu dovozu lacných jatočných jahniat z Talianska a Grécka. V Grécku ceny jatočných jahniat klesli najmä z dôvodu krízy, v súčasnosti domáci trh nedokáže spotrebovať produkciu domácich ľahkých jatočných jahniat, a tak jatočné jahňatá boli vyvážené do iných krajín. V Taliansku dovozy lacných jahniat z Maďarska a Rumunska znížili nákupné ceny domácich jahniat.

Nákupné ceny jatočných jahniat v žiadnom roku nie sú stabilné, ale v roku 2016 boli výrazne nižšie, ako tomu bolo v predchádzajúcich rokoch. V druhej polovici roku 2016 boli nákupné ceny rovnako nízke ako v roku 2010. Aj v súčasnosti sa v niektorých krajinách nákupné ceny znižujú. Opäť však nejde o trend vo všetkých krajinách EÚ, keď sa ceny jatočných jahniat (ľahkých) výrazne zvýšili v Chorvátsku, čo súvisí so vzrastajúcim domácim dopytom.

Riešenie problémov v sektoroch

Situácia v sektore oviec a kôz v EÚ nie je pozitívna, či už z pohľadu produkcie, ale aj cien. Pokles produkcie ovčieho mäsa a zníženie spotreby ovčieho mäsa sú negatívnym trendom už dlhšie obdobie. Sektor potrebuje stabilnú situáciu, ktorú je možné zabezpečiť viacerými opatreniami. Jedným z nich je podpora domácej spotreby prostredníctvom projektov. Na Slovensku sa mení pohľad na ovčie a kozie mäso či mlieko a výrobky z neho postupne, aj vďaka organizovaniu rôznych podujatí, na ktorých si obyvatelia môžu kúpiť kvalitné tradičné kvalitné výrobky.